

Jaan Saar

28. juuni 1941 – 5. oktoober 2020

U järelhüüdest leidsin read: „Mõned inimesed on head õpetajad, mõned on head teadlased. Leidub ka häid bürookraate“.

Hiljuti siit ilmast lahkunud Eesti ilmateenistuse kõige pikemaajase juhi Jaan Saare kohta meenutasid kolleegid, et ta jääb alatiseks meelde esmalt hea inimese ja suurepärase administraatorina.

Peaaegu kogu Jaani karjäär oli seotud atmosfääriuringutega. Lõpetanud 1965. aastal Tallinna polütehnilise instituudi soojuselektrijaamade erialal, töötas ta alul küberneetika-instituudis, hiljem keskkonnaministeeriumis. Selle ministeeriumiga oli Jaan seotud kuni pensionile minekuni 2012. aastal.

Ministeeriumi-aastail oli Jaan Saar õhu- ja kiirgustalituse juht. Tema meeskonna ülesanne oli näiteks töötada välja Eesti kiirgussea-

dus, samuti toetada osooni ja ultraviolettkiirguse mõõtmisi.

Suurim muutus Jaani ellu tuli 2001. aastal, kui ta määrati Eesti meteoroloogia ja hüdroloogia instituudi (EMHI) peadirektoriks. Valitsus taotles muutusi instituudi rahastamisel, ilmajaamade automatiseerimisel ja andmekäitluses. Üheteistkümnelt aastaga ajakohastati peaaegu kõik riigi ilmajaamad. Kvaliteetselt ilma-teavet jagati kolmes teatmikus: „Eesti kiirguskliima teatmik“ (2003), „Eesti lumikatte teatmik“ (2006) ning „Eesti ilma riskid“ (2008).

Jaan Saare ajastul pandi alus mitmele rahvusvahelisele koostööprojektile: algas Eesti tegelik ühinemine oluliste meteoroloogiaorganisatsioonidega, nagu EUMETSAT (Euroopa

Fotoraakogu

meteoroloogiasatelliitide kasutamise organisatsioon), ECMWF (Euroopa keskpika ilmaennustuse keskus) ja HIRLAM-i (lokaalse piirkonna kõrglahutusega numbrilise ilmaennustuse mudel) kontsern. Selles kõiges oli Jaanil oluline osa, mis nõudis suurt eeltööd: tuli ju asjad ministeeriumis korda ajada.

Jaan oli tegev õige mitmel rindel: ta oli isegi „ufoloog“, kuuludes komisjoni, mis uuris seletamatuid atmosfäärinähtusi ja püüdis anda neile teaduslikke põhjendusi. Endine instituudi asedirektor Rein Kärner meenutab, kuidas Jaan armastas suusatada ja oli innukas orienteeruja. Isegi nii innukas, et ühel neljapäeval, kui ta oli jooksupalatsid koju unustanud, läbis ta käbised metsarajad paljajalu! Jaan Saare visadust eesmärkide saavutamisel märgati ka kõrgemal pool: 2007. aastal pälvis ta Valgetähe IV klassi teenetemärgi.

Jaani jäi leinama ta pere: kaks tütart, seitse tütretütart ja kuus lapselapselast. Samuti kõik endised kolleegid.

Ain Kallis